

บทที่ 5

การบริหารจัดการกลุ่มท่องเที่ยวตำบลห้วยเขย่งและกลุ่มโฮมสเตย์ตำบลห้วยเขย่ง

ผลการศึกษาแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่หนึ่ง การบริหารจัดการกลุ่มท่องเที่ยวตำบลห้วยเขย่ง ประกอบด้วย ความเป็นมาและโครงสร้างกลุ่มฯ การบริหารจัดการร่วมกับหน่วยงานราชการ และการจัดการกิจกรรมการท่องเที่ยวในตำบลห้วยเขย่ง ส่วนที่สอง การบริหารจัดการกลุ่มโฮมสเตย์ตำบลห้วยเขย่ง ประกอบด้วย โครงสร้างกลุ่มโฮมสเตย์ตำบลห้วยเขย่ง และการจัดการกลุ่มโฮมสเตย์ตำบลห้วยเขย่ง โดยการสัมภาษณ์คณะกรรมการกลุ่มท่องเที่ยวตำบลห้วยเขย่ง และหน่วยงานที่ให้การสนับสนุน ผลการศึกษามีรายละเอียดดังต่อไปนี้

5.1 การบริหารจัดการกลุ่มท่องเที่ยวตำบลห้วยเขย่ง

5.1.1 ความเป็นมา และโครงสร้างของกลุ่ม

ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์นายคำแสง มีทา ประธานกรรมการบริหารกลุ่มท่องเที่ยวตำบลห้วยเขย่ง และ นายบุญนิยม ดวงจันทร์ กรรมการบริหารกลุ่มท่องเที่ยวตำบลห้วยเขย่ง เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของชุมชนและการดำเนินงานของกลุ่มสมาชิกโครงการการท่องเที่ยวพบว่าในปี พ.ศ. 2551 มีการริเริ่มโครงการการท่องเที่ยว โดยสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) (สวพส.) ได้ร่วมกับ ผู้นำชุมชน โดยมีสมาชิกที่เข้ามาเป็นแกนนำในการริเริ่มโครงการฯ 13 คน ในช่วงแรกสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) ได้เข้ามาช่วยเหลือ ให้คำปรึกษาในแนวทางการจัดตั้งกลุ่มท่องเที่ยวของตำบลห้วยเขย่ง โดยสมาชิกกลุ่มจะร่วมกันประชุมวางแผนเพื่อกำหนดแนวทางของโครงการพัฒนาการท่องเที่ยวของตำบลห้วยเขย่ง หลังจากนั้นได้มีการจัดเวทีชุมชนเพื่อรวบรวมข้อมูลทรัพยากรการท่องเที่ยวในพื้นที่ตำบลห้วยเขย่ง โดยผลจากการจัดเวทีชุมชนได้มีการนำเสนอข้อมูลว่าตำบลห้วยเขย่งมีทรัพยากรการท่องเที่ยวที่เหมาะสมแก่การพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศและมีความพร้อมของคณะทำงานในพื้นที่จึงได้จัดประชุมหารือ และสัมมนาเพื่อจัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยวตำบลห้วยเขย่งแบบมีส่วนร่วมขึ้น และมีการแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศตำบลห้วยเขย่งระดับจังหวัด โดยผู้ว่าราชการจังหวัดกาญจนบุรีเป็นผู้ลงนามคำสั่งแต่งตั้ง คณะกรรมการ 22 คน มีอำนาจหน้าที่ดังนี้

1. จัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศตำบลห้วยเขย่ง ภายใต้โครงการขยายผลโครงการหลวงห้วยเขย่ง
 2. ส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินการต่างๆ ให้เป็นไปตามแผนอย่างมีประสิทธิภาพ
 3. ติดตามรายงานความก้าวหน้า ผลการปฏิบัติงาน แก้ไขปัญหาอุปสรรคต่างๆ ตลอดจนเสนอแนะแนวทางการดำเนินงานเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศตำบลห้วยเขย่งแก่คณะทำงานและผู้เกี่ยวข้องให้บรรลุตามวัตถุประสงค์
- นอกจากนั้นยังมีการแต่งตั้งคณะกรรมการระดับตำบล และคณะกรรมการควบคุมประสานงานในฝ่ายต่างๆดังนี้

1. คณะกรรมการระดับตำบล มีสมาชิก 13 คน มีอำนาจหน้าที่ดังนี้
 1. จัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศตำบลห้วยเขย่ง ภายใต้โครงการขยายผลโครงการหลวงห้วยเขย่ง
 2. ส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินการต่างๆ ให้เป็นไปตามแผนอย่างมีประสิทธิภาพ
 3. ติดตามรายงานความก้าวหน้า ผลการปฏิบัติงาน แก้ไขปัญหาอุปสรรคต่างๆ ตลอดจนเสนอแนะแนวทางการดำเนินงานเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศตำบลห้วยเขย่งแก่คณะทำงานและผู้เกี่ยวข้องให้บรรลุตามวัตถุประสงค์
2. คณะทำงานด้านการปรับปรุงภูมิทัศน์และตกแต่งสถานที่ มีสมาชิก 6 คน มีหน้าที่กำกับดูแลและประสานงานในการปรับปรุงภูมิทัศน์ และสถานที่ในการจัดทำ จุดสัญลักษณ์การท่องเที่ยวตำบลห้วยเขย่ง และ สถานที่ก่อสร้างศูนย์บริการการท่องเที่ยวตำบลห้วยเขย่ง
3. คณะทำงานด้านการจัดโปรแกรมการท่องเที่ยว มีสมาชิก 10 คน มีหน้าที่จัดทำโปรแกรมการท่องเที่ยวของตำบลห้วยเขย่งให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ เพื่อใช้ประชาสัมพันธ์ และสร้างรายได้กับชุมชนตำบลห้วยเขย่ง
4. คณะทำงานด้านการกำหนดระเบียบชุมชน, การบริหารจัดการกองทุนการท่องเที่ยวและการเตรียมความพร้อมของชุมชน มีสมาชิก 7 คน มีหน้าที่ดังต่อไปนี้
 1. ประชุมทำความเข้าใจกับชุมชนในการจัดการด้านการท่องเที่ยว
 2. ค้นหาปราชญ์ชาวบ้าน ผู้รู้ในด้านต่างๆเพื่อเป็นข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น
 3. จัดประชุมผู้ใหญ่บ้าน ผู้นำธรรมชาติ และตัวแทนชุมชน เพื่อ ติดตามและรายงานผลการดำเนินงานด้านการท่องเที่ยวให้ทราบ
 4. จัดอบรมให้ความรู้เพื่อเสริมสร้างศักยภาพให้แก่บุคลากรในชุมชน
5. คณะทำงานด้านการอนุรักษ์ฟื้นฟูและส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมและวิถีชุมชน มีสมาชิก 12 คน มีหน้าที่ดังต่อไปนี้

1. ดำเนินการรวบรวมเอกลักษณ์ของชุมชนในพื้นที่ตำบลห้วยเขย่ง ด้านศิลปวัฒนธรรมการแสดง ด้านอาหาร และด้านภูมิปัญญาท้องถิ่นที่น่าสนใจ
2. ฝึกอบรมให้ความรู้ด้านศิลปวัฒนธรรมการแสดงของชุมชน
6. คณะทำงานด้านการประชาสัมพันธ์ มีสมาชิก 4 คน มีหน้าที่กำกับดูแล และวางแผนกิจกรรมประชาสัมพันธ์ด้านการท่องเที่ยวในพื้นที่ตำบลห้วยเขย่งร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ
7. คณะทำงานด้านการดูแลสิ่งแวดล้อมและการกำจัดขยะ มีสมาชิก 3 คน มีหน้าที่ดังนี้
 1. กำกับดูแล กำกับดูแล และ วางแผนในการจัดการปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากการท่องเที่ยวภายในชุมชน
 2. จัดตั้งกฎระเบียบการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมในชุมชน
8. คณะทำงานด้านการพัฒนาและให้บริการโฮมสเตย์ มีสมาชิก 6 คน มีหน้าที่ดังนี้
 1. กำกับดูแล และวางแผนการบริหารจัดการบ้านพักโฮมสเตย์ ของกลุ่ม บริการโฮมสเตย์ ตำบลห้วยเขย่งอย่างมีประสิทธิภาพ
 2. จัดตั้งกฎระเบียบ ด้านการจัดการบ้านพักโฮมสเตย์ของ กลุ่มบริการโฮมสเตย์ตำบลห้วยเขย่ง

ในปี พ.ศ.2552 ได้มีการจัดตั้งกลุ่มท่องเที่ยวเชิงนิเวศตำบลห้วยเขย่งขึ้นเพื่อรับรองนักท่องเที่ยว และในวันที่ 21 – 22 พฤษภาคม พ.ศ. 2552 กลุ่มท่องเที่ยวตำบลห้วยเขย่งและหน่วยงานคณะทำงาน ได้การจัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว และจัดกิจกรรมแนะนำแหล่งท่องเที่ยวตำบลห้วยเขย่งขึ้น ส่งผลให้มีนักท่องเที่ยวเข้ามาท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเรียนรู้วิถีชีวิตวัฒนธรรมที่น่าสนใจของชุมชน ดังนั้นกลุ่มท่องเที่ยวตำบลห้วยเขย่งจึงได้ประชุมและลงมติร่วมกันก่อตั้งกลุ่มบริการโฮมสเตย์ขึ้นในตำบลห้วยเขย่งเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวที่เข้ามา โดยมีการบริหารจัดการในลักษณะของกลุ่มสหกรณ์ แต่ยังมีได้ทำการจดทะเบียนเป็นกลุ่มสหกรณ์กับสำนักงานสหกรณ์จังหวัดกาญจนบุรี ในตอนแรกกลุ่มท่องเที่ยวตำบลห้วยเขย่งได้ใช้อาคารศูนย์เรียนรู้ของ ปตท.เป็นศูนย์บริการนักท่องเที่ยวชั่วคราว ตั้งอยู่ที่บ้านรวมใจ หมู่ที่ 8 อยู่บริเวณใกล้กับที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยเขย่ง โดยให้คณะกรรมการฯ เข้ามาเป็นผู้ดูแลศูนย์บริการฯ มีหน้าที่ดูแลความเรียบร้อย ความสะอาด ให้บริการข้อมูลท่องเที่ยวแก่นักท่องเที่ยวที่มาติดต่อ และประสานงานกับคณะกรรมการในการรับรองที่พัก การให้บริการต่างๆ เมื่อนักท่องเที่ยวเข้ามาท่องเที่ยว และ คอยดูแลร้านค้าจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของชุมชน ได้แก่ ผลิตภัณฑ์กลุ่ม โครเช ผลิตภัณฑ์จากไม้ และจำหน่ายสินค้าอุปโภค บริโภคต่างๆ

ปัจจุบันกลุ่มได้รับงบประมาณในการก่อสร้างศูนย์บริการนักท่องเที่ยวหลังใหม่ ซึ่งเป็นพื้นที่สาธารณประโยชน์มีเนื้อที่ประมาณ 3 ไร่ ตั้งอยู่ที่บ้านรวมใจ หมู่ 8 ตรงข้ามกับที่ทำการอุทยานแห่งชาติเขาแหลม (หน่วยย่อยวังปะโท) ซึ่งได้รับงบประมาณสนับสนุนในการก่อสร้างจากสำนักงานจังหวัดกาญจนบุรี ตามแผนพัฒนาการท่องเที่ยวตำบลห้วยเขย่ง ปี พ.ศ.2552 ที่ได้ร่วมจัดทำ และนำเสนอต่อหน่วยงานไปแล้ว

5.1.2 การบริหารจัดการร่วมกับหน่วยงานราชการ

การบริหารจัดการร่วมกับหน่วยงาน กลุ่มฯ ได้ดำเนินการแบบบูรณาการ โดยร่วมกับหน่วยงานในพื้นที่ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน โดยแบ่งออกเป็นสองส่วน ได้แก่ การจัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยวตำบลห้วยเขย่งขึ้นเพื่อกำหนดทิศทางการพัฒนา และการเตรียมความพร้อมชุมชนร่วมกับหน่วยงาน ประกอบด้วย

การจัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยวตำบลห้วยเขย่งมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาการท่องเที่ยวของตำบลห้วยเขย่ง
2. เพื่อให้เกิดการทำงานแบบบูรณาการระหว่างชุมชน และหน่วยงานในพื้นที่ภายใต้กระบวนการมีส่วนร่วม
3. เพื่อสร้างรูปแบบการท่องเที่ยวในพื้นที่โครงการขยายผล และเป็นรูปแบบให้กับชุมชนในพื้นที่โครงการขยายผลอื่นได้นำไปประยุกต์ใช้ได้
4. เพื่อให้เกิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

กระบวนการจัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยวตำบลห้วยเขย่ง กลุ่มฯ ได้ร่วมกับหน่วยงานราชการและเอกชนในพื้นที่ ทำการรวบรวมและสำรวจข้อมูลทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ เพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการจัดทำแผนฯ หลังจากนั้นกลุ่มจะกำหนดแผนฯ ออกเป็นด้านต่างๆ เพื่อให้ง่ายต่อการจัดการและติดตาม และก็จะกำหนดกิจกรรมย่อยลงไปในแต่ละด้าน ซึ่งขึ้นอยู่กับความเหมาะสมกับบริบทชุมชน สภาพพื้นที่ และผลกระทบทั้งด้านบวก และลบ โดยแผนพัฒนาการท่องเที่ยวจะถูกแบ่งออกเป็น 5 ด้านดังนี้

1. แผนการดำเนินงานด้านการปรับปรุงสิ่งแวดล้อม
2. แผนงานด้านวัฒนธรรมและวิถีชุมชน
3. แผนการดำเนินงานด้านการปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยว
4. แผนการดำเนินงานด้านการเตรียมความพร้อมของชุมชน
5. แผนการดำเนินงานด้านการประชาสัมพันธ์

ซึ่งในแผนแต่ละด้านจะมีผู้รับผิดชอบในการติดตามและประสานงาน เพื่อให้กิจกรรม ดำเนินการตามแผนในแต่ละด้าน ซึ่งคณะกรรมการจะมาจากคณะกรรมการฝ่ายต่างๆที่ถูกแต่งตั้งขึ้น โดยกลุ่มท่องเที่ยวตำบลห้วยเขย่งได้มีการจัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยวตำบลห้วยเขย่ง ประจำปี พ.ศ. 2552 เพื่อขอรับการสนับสนุนกิจกรรมจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย

1. องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยเขย่ง อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี
2. สวนป่าทองผาภูมิ องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้
3. อุทยานแห่งชาติทองผาภูมิ
4. การปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย
5. หน่วยกองพันทหารพัฒนาที่ 11
6. โครงการพัฒนาองค์ความรู้และศึกษานโยบายการจัดการทรัพยากรชีวภาพในประเทศไทย (BRT)

7. สำนักงานจังหวัดกาญจนบุรี

8. สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน)

9. การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย จังหวัดกาญจนบุรี

การเตรียมความพร้อมชุมชนเพื่อจัดการการท่องเที่ยว ร่วมกับหน่วยงาน

ด้านการเตรียมความพร้อมของชุมชนเพื่อร่วมจัดการการท่องเที่ยว กลุ่มฯได้มีการเตรียมความพร้อมของชุมชน เพื่อให้เกิดความร่วมมือ และการบริการอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อเตรียมความพร้อมในการรองรับนักท่องเที่ยวทั้งด้านการจัดการที่มีประสิทธิภาพ การให้บริการด้านต่างๆ ที่มีคุณภาพและมาตรฐาน โดยมีการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาและเสริมสร้างกระบวนการ ร่วมกับหน่วยงานต่างๆ ได้แก่ การสร้างความเข้าใจร่วมกับคนในชุมชน เกี่ยวกับการดำเนินงานด้านการท่องเที่ยวของกลุ่ม รวมไปถึงการพัฒนาและเสริมสร้างทักษะของกลุ่มต่างๆ ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยกิจกรรมต่างๆที่ดำเนินการ บางกิจกรรมทางกลุ่มก็ดำเนินการเอง และบางกิจกรรมก็ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงาน โดยมีรายละเอียดดังนี้

กิจกรรม

- การทำความเข้าใจกับชุมชน โดยการประชุมชี้แจงคณะกรรมการฯและคนในชุมชนเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านการท่องเที่ยว ได้ดำเนินการร่วมกับ สวพส.
- การฝึกอบรมให้ความรู้ความเข้าใจเรื่องการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และการจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชน ได้ดำเนินการร่วมกับ สวพส.

- การสัมมนาและศึกษาดูงาน ชุมชนตัวอย่างที่มีการดำเนินกิจกรรมด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และการจัดการ โฮมสเตย์ที่ได้มาตรฐานฯ ได้ดำเนินการร่วมกับ สวพส. และสำนักงานท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดกาญจนบุรี
- การฝึกอบรมมัคคุเทศก์ท้องถิ่น และ ชุมมัคคุเทศก์ ได้ดำเนินการร่วมกับ ปตท. , สวพส.,วิทยาลัยอาชีวศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี และสวนป่าทองผาภูมิ
- การฝึกอบรม เรื่อง การผลิตงานหัตถกรรมของที่ระลึก ได้ดำเนินการร่วมกับ สวพส.
- การฝึกอบรม เรื่องการบริการเพื่อต้อนรับนักท่องเที่ยว และการพัฒนามาตรฐานการให้บริการร้านอาหารตามมาตรฐานอาหารปลอดภัย (Clean Food Good Taste) ของกระทรวงสาธารณสุข ได้ดำเนินการร่วมกับ สวพส. และสำนักงานสาธารณสุขอำเภอทองผาภูมิ

รูปที่ 5.1 จัดฝึกอบรมให้ความรู้ เรื่อง มาตรฐานอาหารปลอดภัย (clean food good taste) โดยวิทยากรจากสำนักงานสาธารณสุขอำเภอทองผาภูมิ

ที่มา: จากการศึกษา

รูปที่ 5.2 จัดฝึกอบรมให้ความรู้ เรื่องการพัฒนามาตรฐานโฮมสเตย์ตำบลห้วยเขย่ง ให้กับกลุ่ม
 บริการโฮมสเตย์ตำบลห้วยเขย่ง โดยวิทยากรจากสำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด
 กาญจนบุรี
 ที่มา: จากการศึกษา

รูปที่ 5.3 การสัมมนาและศึกษาดูงาน ชุมชนตัวอย่างที่มีการดำเนินกิจกรรมด้านการท่องเที่ยวเชิง
 นิเวศ และการจัดการโฮมสเตย์ที่ได้มาตรฐานฯ
 ที่มา: จากการศึกษา

5.1.3 การจัดการกลุ่มท่องเที่ยวตำบลห้วยเขย่ง

การจัดการของกลุ่มท่องเที่ยวตำบลห้วยเขย่ง แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ดังนี้ หนึ่ง การจัดการกิจกรรมการท่องเที่ยว ซึ่งประกอบด้วย กิจกรรมด้านแหล่งท่องเที่ยว กิจกรรมด้านการแสดงศิลปวัฒนธรรม และกิจกรรมการเที่ยวชมและเลือกซื้อสินค้าที่ระลึกงานหัตถกรรมของคนในชุมชน สอง การจัดการด้านการประชาสัมพันธ์ และสาม การจัดการด้านการเงิน

(1) การจัดการกิจกรรมการท่องเที่ยว

กลุ่มท่องเที่ยวตำบลห้วยเขย่ง ได้มีการร่วมจัดตั้งกฎระเบียบ และข้อกำหนดแก่นักท่องเที่ยวที่จะเข้าเที่ยวชมแหล่งท่องเที่ยว และร่วมกิจกรรมต่างๆ ในตำบลห้วยเขย่ง เพื่อให้เกิดความเป็นระเบียบเรียบร้อย และเพื่อเป็นการอนุรักษ์ทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยวอันจะเกิดจากความเสียหายจากการเข้าชม โดยครอบคลุมทั้งกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับแหล่งท่องเที่ยว กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับศิลปวัฒนธรรมการแสดง และกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการจำหน่ายสินค้าของฝากของที่ระลึก โดยมีรายละเอียดดังนี้

พุপুরาชิณี การเข้าชมพุপুরาชิณีนักท่องเที่ยวจะสามารถเข้าชมได้ในช่วงตั้งแต่ปลายเดือนมิถุนายน ไปจนถึงปลายเดือนสิงหาคม โดยนักท่องเที่ยวที่จะเข้าชมพุपुरาชิณี จะสามารถเข้าชมได้บริเวณพุपुरาชิณี โดยจะต้องใช้รถขับเคลื่อนสี่ล้อ ที่ให้บริการโดยกลุ่มบริการรถนำเที่ยว ซึ่งเป็นกลุ่มย่อยของกลุ่มท่องเที่ยวตำบลห้วยเขย่ง และมีคฤหาสน์ที่ท้องถิ่น โดยรถ 1 คันจะให้บริการแก่นักท่องเที่ยวไม่เกิน 10 คน ระยะทางจากบริเวณปากทางหอดูไฟของสวนป่าทองผาภูมิจะเป็นเส้นทางถนนลูกรัง ผ่านพื้นที่ของสวนป่าทองผาภูมิ โดยตั้งอยู่ในเขตพื้นที่ของบ้านท่ามาคือ หมู่ที่ 1 ระยะทางจากบริเวณหอดูไฟ ถึงลานจอดรถด้านหน้าทางเข้าพุपुरาชิณี ประมาณ 6 กม. ใช้เวลาในการเดินทางประมาณ 20 นาที ส่วนเส้นทางเดินภายในบริเวณพุपुरาชิณี จะเป็นสะพานไม้ เสาปูนยกสูง ซึ่งได้รับการสนับสนุนในการสร้างจาก โครงการ ปตท. โดยเส้นทางเป็นเส้นทางเดินวนเป็นวงกลม ระยะทางประมาณ 500 เมตร ใช้เวลาในการเดินประมาณ 30 – 45 นาที

พุหนองปลิง การเข้าชมพุหนองปลิงนักท่องเที่ยวจะต้องเข้าชมโดย ใช้บริการรถขับเคลื่อนสี่ล้อของกลุ่มบริการรถนำเที่ยว และมีคฤหาสน์ที่ท้องถิ่น ระยะทางเข้าชมพุหนองปลิงจะเป็นเส้นทางเดียวกับเส้นทางที่เข้าชมพุपुरาชิณี แต่พุหนองปลิงจะสามารถเข้าชมได้ตลอดทั้งปี ระยะทางจากหอดูไฟถึงพุหนองปลิงประมาณ 8 ก.ม. ใช้เวลาเดินทางประมาณ 30 นาที และอยู่ห่างจากพุपुरาชิณีประมาณ 2 ก.ม. ใช้เวลาเดินทางเส้นทางเดินภายในบริเวณพุหนองปลิงจะมีลักษณะคล้ายกับเส้นทางเดินในพุपुरาชิณี คือเป็นสะพานไม้ เสาปูนยกสูง เส้นทางเดินจะมีลักษณะเดินวนเป็นวงกลม ระยะทางประมาณ 600 เมตร ใช้เวลาเดินภายในพุหนองปลิงประมาณ 20 – 25 นาที

ถ้ำ 28 การเข้าชมถ้ำ 28 นักท่องเที่ยวจะต้องเข้าชมโดยใช้บริการรถขับเคลื่อนสี่ล้อของกลุ่มบริการรถนำเที่ยว และมีัคคูลุเทคท์ท้องถิ่น ระยะทางเข้าชมถ้ำ 28 จะเป็นเส้นทางเดียวกับเส้นทางที่เข้าชมพุปราจีน และพุหนองปลิง ถ้ำ 28 จะสามารถเข้าชมได้ในช่วงเดือน พฤศจิกายน ถึงเดือน พฤษภาคม ระยะทางจากหอดูไฟถึงถ้ำ 28 ประมาณ 12 กม.ใช้เวลาเดินทางประมาณ 50 นาที ระยะทางเดินชมภายในถ้ำประมาณ 700 เมตร ใช้เวลาเดินประมาณ 30 - 40 นาที

ต้นไม้ยักษ์ เส้นทางศึกษาธรรมชาติระยะไกลบึงน้ำทิพย์ - ต้นไม้ยักษ์ ซึ่งทางกลุ่มฯ จะดำเนินการร่วมกับอุทยานแห่งชาติทองผาภูมิ โดยมีกิจกรรมต่างๆดังนี้

- เดินป่าระยะไกลขึ้นไปบึงน้ำทิพย์ นักท่องเที่ยวจะได้เรียนรู้กับธรรมชาติต่างๆ รอบตัว และพิสูจน์ความแข็งแกร่งของร่างกาย ระยะการเดินทางในช่วงนี้ ประมาณ 2,000 เมตร
- ล่องแพไม้ไผ่ข้ามบึงน้ำทิพย์ บึงแม่ ใช้ระยะเวลาประมาณ 20 นาที หลังจากนั้นเดินขึ้นเขาอีกประมาณ 300 เมตร จะถึงบึงพ่อ ต้องล่องแพข้ามอีกประมาณ 20 นาที
- ขึ้นจากบึงน้ำทิพย์เดินศึกษาธรรมชาติตามเส้นทางที่เตรียมไว้ ตลอดเส้นทางจะพบทัศนียภาพที่สวยงาม จนถึงต้นไม้ยักษ์ ต้นไม้ที่ใหญ่ที่สุดกลางหุบเขา ระยะเดินทาง ประมาณ 2,000 เมตร
- ออกจากต้นไม้ยักษ์เดินต่อไปจนถึงหน่วยพิทักษ์อุทยานแห่งชาติทองผาภูมิที่ ทก.2 (ไม้ยักษ์)ระยะทางประมาณ 2,000เมตร เสร็จสิ้นกิจกรรมเดินป่าศึกษาธรรมชาติ ระยะไกลบึงน้ำทิพย์ - ต้นไม้ยักษ์

ล่องแพห้วยปากคอก การล่องแพในลำห้วยปากคอก จะให้บริการโดยกลุ่มล่องแพ ซึ่งเป็นกลุ่มย่อยของกลุ่มท่องเที่ยวตำบลห้วยเขย่ง โดยจะมีการให้บริการล่องแพไม้ไผ่ ล่องแพท่อพีวีซี และการล่องห่วงยาว โดยจุดปล่อยแพจะอยู่ในเขตพื้นที่ของอุทยานแห่งชาติทองผาภูมิ หน่วยย่อยโป่งพุร้อน ระยะทางในการล่องแพประมาณ 10 กม. โดยใช้เวลาในการล่องประมาณ 45 นาที ถึง 1 ชั่วโมง ระยะเวลาที่จะสามารถให้บริการล่องแพแก่นักท่องเที่ยวได้จะเป็นช่วง เดือน กรกฎาคม ถึงเดือน มกราคม โดยนักท่องเที่ยวจะต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบที่ทางกลุ่มฯ ใช้อย่างเคร่งครัดเพื่อความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว

จากการนำเสนอข้อมูลของ โดยนายทัศนัย เป็นสมุหฯ หัวหน้าอุทยานแห่งชาติทองผาภูมิ เมื่อวันที่ 16 มีนาคม พ.ศ. 2551 เกี่ยวกับจุดเด่นจุดด้อยของแหล่งท่องเที่ยวในตำบลห้วยเขย่ง โดยแบ่งออกเป็น 3 เส้นทางคือ

เส้นทางที่ 1 พุหนองปลิง-พุปราจีน-ถ้ำ 28

เส้นทางที่ 2 เดินป่าระยะไกลบึงน้ำทิพย์

เส้นทางที่ 3 กิจกรรมนั่งห้างดูช้าง – ไปงพูร้อน – สุสานหอย 280 ล้านปี
โดยมีรายละเอียดดังตารางที่ 5.1

ตารางที่ 5.1 การวิเคราะห์ จุดเด่น จุดด้อย โดยอุทยานแห่งชาติทองผาภูมิ
เส้นทางที่ 1 พุหนองปลิง – พุপুরาชิณี – ถ้ำ 28

เส้นทางที่	แหล่งท่องเที่ยว	จุดเด่น	จุดด้อย
1	พุหนองปลิง	<ul style="list-style-type: none"> -จุดรวมของลักษณะเด่นของระบบนิเวศป่าดิบชื้น เป็นแหล่งรวมของความหลากหลายทางชีวภาพ -เป็นแหล่งศึกษาธรรมชาติ ที่มีความเกี่ยวพันระหว่างดิน น้ำและพันธุ์พืช -มีความน่าสนใจเหมาะเป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ (Eco-Tour) -มีผลการวิจัยของBRTที่สมบูรณ์รองรับสามารถ นำมาใช้ในการให้ข้อมูลเพื่อการศึกษาได้เลย -การคมนาคมสะดวก เข้าถึงง่าย เข้าชม สะดวก 	<ul style="list-style-type: none"> -มีความเปราะบางด้านนิเวศ -ไม่มีป้ายแสดงชื่อพันธุ์ไม้ต่างๆ -อยู่ใจกลางสวนป่าที่มีบริเวณโดยรอบเป็นพืชเชิงเดี่ยว -อาจมีไฟฟ้าที่ยากแก่การป้องกัน
	พุপুরาชิณี	<ul style="list-style-type: none"> -เป็นแหล่งอาศัยของปูราชิณี โดยเฉพาะ -มีระบบนิเวศคล้ายพุหนองปลิง -เหมาะสำหรับเป็นแหล่งศึกษาพันธุ์ไม้และความหลากหลายทางชีวภาพ และเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางนิเวศ 	<ul style="list-style-type: none"> -การศึกษาเรื่องปูราชิณี ทำได้เฉพาะหน้าฝนเพราะหน้าแล้งปูจะหลบอยู่ในรู -ยังไม่มีการประชุมประชาสัมพันธ์อย่างจริงจัง -พื้นที่อยู่ในบริเวณสวนป่า อาจเป็นสาเหตุให้เกิดไฟฟ้าและปัจจัยคุกคามอย่างอื่น

ตารางที่ 5.1 (ต่อ)

เส้นทางที่	แหล่งท่องเที่ยว	จุดเด่น	จุดด้อย
1	พุপুরาชีนี	<ul style="list-style-type: none"> -สามารถเดินทางเข้าชมต่อเนื่องจากพุ หนองปลิงได้โดยสะดวก -การพัฒนาเส้นทางคมนาคมใช้งบประมาณไม่มากเพราะมีของเดิมอยู่แล้ว 	
	ถ้ำ28	<ul style="list-style-type: none"> -เป็นถ้ำเป็นไม่มีอันตรายเส้นทางขึ้นถ้ำไม่สูงการคมนาคมสะดวก -ระยะทางภายในถ้ำมีความเหมาะสมสามารถเดินได้ทะลุทางเดินในถ้ำไม่เป็นอันตรายเป็นถ้ำเดิน 30 นาที -เป็นถ้ำเป็น มีหินงอกหินย้อยที่สวยงาม มีประกายเพชร -ที่ผนังเข้าถ้ำมีลวดลายเป็นศิลปะที่สวยงามคล้ายการแกะสลักโบราณสามารถนำไปพัฒนาเส้นทางเชื่อมต่อน้ำตกโป่งกระดิงงาไม้ไผ่ -มีค้างคาวกิตติ 	<ul style="list-style-type: none"> - มีความประอบางในด้านนิเวศ - ขาดป้ายแสดงชื่อพันธุ์ไม้ต่าง ๆ - อยู่ใจกลางสวนป่า บริเวณโดยรอบเป็นพืชเชิงเดี่ยว - อาจจะมีไฟฟ้าที่ยากแก่การป้องกัน
2	บึงน้ำทิพย์	<ul style="list-style-type: none"> - มีแหล่งน้ำบนยอดเขาหินปูน ซึ่งมีความน่าสนใจ - มีต้นไม้ใหญ่มีลักษณะของรากที่พุดอนมีความสวยงาม - เป็นแหล่งน้ำของสัตว์ป่า เช่น เลียงผา หมูป่า เก้ง นกเป็ดผี 	<ul style="list-style-type: none"> - เส้นทางไม่สะดวกไม่เหมาะสำหรับนักท่องเที่ยวทั่วไป เสี่ยงอันตราย - เส้นทางที่จะลงถึงบึงยาก - ไม่สามารถเข้าถึงบึงได้ทั้งปี

ตารางที่ 5.1 (ต่อ)

เส้นทางที่	แหล่ง ท่องเที่ยว	จุดเด่น	จุดด้อย
2	บึงน้ำทิพย์	<ul style="list-style-type: none"> - พบพันธุ์ไม้เฉพาะถิ่นที่หายาก เช่น จันทผาแดง สมุนไพรต่าง ๆ - เข็มทิพย์ ไม้บงหยาว (ต้นใหญ่ มาก ๆ เส้นผ่าศูนย์กลาง 12 นิ้ว) - เถวัลย์วัลย์ลักษณะคล้ายม่าน - กล้วยไม้ ชนิดต่าง ๆ เช่น เข็ม ม่วง เอื้องคำ เอื้องชะเอว ตรีศูต กล้วยไม้ดินหลายชนิด - บรรยากาศสองข้างทองสมบูรณ์ - มีความหลากหลายทางชีวภาพ สามารถค้นคว้าและเป็นแหล่งความรู้ 	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่มีจุดดึงดูดที่ไปถึงแล้วประทับใจ (คุ้มค่าน้อย) - ความหลากหลายทางชีวภาพเยอะมากอาจทำให้เกิดผลกระทบต่อธรรมชาติ เช่น พันธุ์ไม้ สัตว์
3	กิจกรรม นั่งห้าง ช้าง	<ul style="list-style-type: none"> - เป็นการรวมกลุ่มทำกิจกรรมของชุมชนโดยนำเสนอรูปแบบที่น่าสนใจ - สัมผัสวิถีชุมชน - เป็นกิจกรรมใหม่ น่าสนใจ - มีอาหารพื้นถิ่นและผักพื้นบ้าน - เสนอการอยู่ร่วมกันระหว่างคนกับช้าง ต้นแบบการอยู่ร่วมกัน - เปิดการให้นักท่องเที่ยวช่วยแก้ปัญหาระหว่างคนกับช้าง - ส่งเสริมโอกาสความใกล้ชิดภายในครอบครัว - สร้างโอกาสเปลี่ยนวิถีชีวิตพรานล่าสัตว์ มาเป็น มัคคุเทศก์ท้องถิ่น 	<ul style="list-style-type: none"> - ความคงอยู่ขององค์กร - ห้างช้างยังไม่มั่นคง ยังต้องซ่อมแซมอยู่เสมอ - ยังขาดความรู้ของการเป็นมัคคุเทศก์และการบริการ - ยังไม่มีช่องทางสื่อสารระหว่างชาวบ้านกับนักท่องเที่ยวโดยตรง - ยังมีกิจกรรมให้กับนักท่องเที่ยว น้อย - ช่วงที่ช้างลงมาให้เห็นเป็นช่วงเวลาจำกัดและมีเฉพาะฤดูหนาว

ตารางที่ 5.1 (ต่อ)

เส้นทางที่	แหล่งท่องเที่ยว	จุดเด่น	จุดด้อย
3	โป่งพุร้อน	<ul style="list-style-type: none"> - ใกล้เคียงเส้นทางคมนาคม - สัมผัสใกล้ชิดชิดกับสัตว์ป่า เช่น การดำเนินชีวิต ความเป็นอยู่ - เป็นป่าพุ มีป่าพุน้ำร้อนที่นำศึกษาวิจัยให้มากขึ้น - ความหลากหลายทางชีวภาพที่น่าสนใจ เช่น ไม้เฉพาะถิ่น - มีพุน้ำร้อน อยู่ 2 จุด มีความแตกต่างของความร้อนและกลิ่นกำมะถัน - เป็นจุดที่อยู่ใกล้หน่วยพิทักษ์อุทยานฯ ทำให้ประสานงานและรักษาความปลอดภัยสะดวก 	<ul style="list-style-type: none"> - ยังไม่มีข้อมูลเฉพาะของพุและพันธุ์พืชในบริเวณพุ - อันตรายที่อาจจะเกิดขึ้นจากช้างป่า - ครอบคลุมวิถีชีวิตตามธรรมชาติของสัตว์ป่า - ยังขาดความรู้ในเรื่องของพุ - ไม่สามารถทำกิจกรรมต่างๆ เช่น การอาบน้ำพุได้ในบริเวณพุ เพราะอาจเจอช้างป่าได้ตลอด
	อุทยานหอย 280 ล้านปี	<ul style="list-style-type: none"> - มีซากฟอสซิลหอยน้ำเค็มและซากสัตว์ทะเลที่อยู่บนยอดเขาที่หาดูได้ยาก - เป็นแหล่งเรียนรู้ศึกษาวิจัยต่างๆ - ได้สัมผัสร่องรอยของสัตว์ป่า - มีแนวหน้าผาที่มีความสวยงามแปลกตา - มีใฝ่อยู่หลายชนิดที่สามารถให้ความรู้กับนักท่องเที่ยวได้และมีใฝ่บางส่วนสวยงามแปลกตา - มีซากฟอสซิลหอยน้ำเค็มและซากสัตว์ทะเลที่อยู่บนยอดเขาที่หาดูได้ยาก 	<ul style="list-style-type: none"> - อุทยานหอยกระจายเป็นจุดเล็กต้องอาศัยการสังเกตโอกาสเสี่ยงที่จะถูกทำลายจากนักท่องเที่ยวที่ขาดจิตสำนึก - เส้นทางเดินค่อนข้างชัน ต้องระมัดระวังในการเดินทาง - มีเสียงผาและสัตว์กึ่งบางชนิดอาศัยอยู่อาจกระทบต่อความเป็นอยู่ - อันตรายที่เกิดจากช้างป่า เนื่องจากทางเดินขึ้นเป็นทางเดินของช้างป่า

ตารางที่ 5.1 (ต่อ)

เส้นทางที่	แหล่งท่องเที่ยว	จุดเด่น	จุดด้อย
3	อุทยานหอย 280 ล้านปี	<ul style="list-style-type: none"> - เป็นแหล่งเรียนรู้ศึกษาวิจัยต่างๆ ได้ดี - ได้สัมผัสร่องรอยของสัตว์ป่า - มีแนวหน้าผาที่มีความสวยงามแปลกตา - มีใผ่อยู่หลายชนิดที่สามารถให้ความรู้กับนักท่องเที่ยวได้และมีใผ่บางส่วนสวยงามแปลกตา - บนยอดเขาสามารถชมทิวทัศน์ได้รอบ - สามารถให้ความรู้เกี่ยวกับนิเวศวิทยาของเขาหินปูนได้ - สามารถส่งเสริมให้เกิดอาชีพในการท่องเที่ยวมากขึ้น เช่น นั่งเกวียน ล่องแก่ง 	<ul style="list-style-type: none"> - เส้นทางเดินค่อนข้างชัน ต้องระมัดระวังในการเดินทาง - มีเสียงผาและสัตว์กึ่งบางชนิดอาศัยอยู่อาจกระทบต่อความเป็นอยู่ - อันตรายที่เกิดจากช้างป่า เนื่องจากทางเดินขึ้นเป็นทางเดินของช้างป่า - เส้นทางเข้าถึงอุทยานต้องข้ามห้วยถึง 3 ครั้ง

ที่มา: อุทยานแห่งชาติทองผาภูมิ

จากการนำเสนอข้อมูลอุทยานแห่งชาติทองผาภูมิ จะแบ่งเส้นทางการท่องเที่ยวที่มีการเชื่อมโยงสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ ในชุมชนออกเป็น 3 เส้นทาง ได้แก่ เส้นทางที่ 1 พุหนองปลิง-พุฒราชนิ-ถ้ำ 28 เส้นทางที่ 2 เดินป่าระยะไกลบึงน้ำทิพย์ และ เส้นทางที่ 3 กิจกรรมนั่งช้างคู่ช้าง – โป่งพุร้อน – อุทยานหอย 280 ล้านปี โดยแต่ละเส้นทางจะใช้ลักษณะการเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวที่ตั้งอยู่บนเส้นทางคมนาคมเดียวกัน และตั้งอยู่บริเวณพื้นที่เดียวกัน เพื่อให้ง่ายต่อการนำนักท่องเที่ยวเข้าไป โดยการจัดการจะดำเนินการร่วมกันระหว่าง ชุมชน หน่วยงานในพื้นที่ ได้แก่ อุทยานแห่งชาติทองผาภูมิ และสวนป่าทองผาภูมิ ขึ้นอยู่กับความชำนาญ เช่น กิจกรรมในเส้นทางที่ 2 เดินป่าระยะไกลบึงน้ำทิพย์ จะใช้เจ้าหน้าที่ของอุทยานแห่งชาติทองผาภูมิเป็นหลัก เพราะแหล่งท่องเที่ยวตั้งอยู่ในเขตพื้นที่ของอุทยานแห่งชาติทองผาภูมิ หากมีนักท่องเที่ยวติดต่อเข้ามาจะมีการประสานงานร่วมกันอยู่ตลอดเวลา

การแสดงศิลปวัฒนธรรมชนเผ่า ในส่วนของนักท่องเที่ยวที่มีความประสงค์ที่จะชมการแสดงของชนเผ่า ทางกลุ่มการแสดงก็จะมีกิจกรรมการแสดงไว้บริการแก่นักท่องเที่ยว โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งประเพณี และวัฒนธรรม โดยก่อนเริ่มการแสดงจะมีการให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยวในด้านการแสดงและพิธีกรรมต่างๆ เพื่อสร้างความรู้และความเข้าใจระหว่างนักท่องเที่ยว และคนในชุมชน โดยชุดการแสดงจะมีรายละเอียดดังนี้

- การแสดงของชาวไทย ได้แก่ การบายศรีสู่ขวัญ รำกลองยาว รำเซ็ง(เขาวชน) การแสดงโปงลาง(เขาวชน) และรำอวยพร
- การแสดงของชาวมอญ ได้แก่ รำมอญ (เขาวชน) รำมอญ (ชาวบ้าน) และรำหงส์ (เขาวชน)
- การแสดงของชาวม้า ได้แก่ รำม้า
- การแสดงของชาวกะเหรี่ยง ได้แก่ รำตง เต๊ะหน้า และรำกระทบไม้

ซึ่งในแต่ละกิจกรรมจะมีการกำหนดราคาไว้อย่างชัดเจน นักท่องเที่ยวที่ประสงค์จะชมการแสดงต้องแจ้งล่วงหน้าให้กับทางกลุ่มฯ ก่อน เพื่อให้นักแสดงได้เตรียมตัวโดยส่วนมากจะต้องจองล่วงหน้าก่อนประมาณ 3-5 วัน หรือขึ้นอยู่กับความพร้อมของกลุ่มด้วย

การเที่ยวชมและเลือกซื้อสินค้าที่ระลึกงานหัตถกรรมของคนในชุมชน ในส่วนของสมาชิกที่มีความสนใจ และมีความถนัดในด้านหัตถกรรม และการแปรรูป ก็ได้มีการรวมกลุ่มเพื่อทำกิจกรรมสร้างรายได้ ได้แก่ กลุ่มโครเซ กลุ่มแปรรูปหญ้าแฝก กลุ่มแปรรูปไม้ กลุ่มแปรรูปอาหาร โดยนักท่องเที่ยวสามารถเยี่ยมชมขั้นตอนการผลิต และเลือกซื้อสินค้าเพื่อเป็นของฝากของที่ระลึกได้ โดยมีรายละเอียดดังนี้

- งานถักโครเซ สินค้าส่วนใหญ่ได้แก่ หมวก ผ้าพันคอ เสื้อ กระเป๋า เป็นต้น โดยมีการรวมกลุ่มกันเป็นกลุ่มโครเซตำบลห้วยเขย่ง มีสมาชิก 48 คน
- งานแปรรูปหญ้าแฝกตำบลห้วยเขย่ง โดยกลุ่มได้มีการนำเอาส่วนลำต้น และใบของหญ้าแฝกมาแปรรูปเป็นของฝากของที่ระลึก เช่น พวงกุญแจ หมวก กระเป๋า โคมไฟ เป็นต้น ได้มีการรวมกลุ่มผู้ที่สนใจ โดยการริเริ่มของ ปตท. ซึ่งในปัจจุบันมีสมาชิกทั้งหมด 13 คน
- งานแปรรูปไม้ และผลิตภัณฑ์จากไม้บ้านไร่ เป็นนำไม้ที่มีอยู่ในพื้นที่ เช่น ไม้สัก ไม้แดง ไม้ประดู่ มาแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ เช่น เฟอร์นิเจอร์ไม้ โคมไฟ โต๊ะ ตู้ เป็นต้น
- งานทอผ้าจากลายกะเหรี่ยง

สรุปด้านกิจกรรมการท่องเที่ยวของกลุ่ม จะแบ่งเป็น 2 ภาค คือภาคกลางวัน ประกอบไปด้วย ชมสถานที่ท่องเที่ยว พุททองปลิง พุทราชนี ถ้ำ 28 ค้างคาวกิตติ บึงน้ำทิพย์ ต้นไม้ยักษ์ พุททองปลิง นั่งห้างคูช้าง และล่องแก่งลำห้วยปากคอก ชมวิถีชีวิตความเป็นอยู่ และการชมสวนผลไม้ต่างๆ ที่ปลูกในชุมชน และการปลูกพืชผัก และไม้ผล ในโครงการขยายผลโครงการหลวงห้วยเขย่ง รวมไปถึงการเยี่ยมชมและเลือกซื้อสินค้าของฝากของที่ระลึก และภาคกลางคืน ประกอบไปด้วยการรับประทานอาหารท้องถิ่น การบายศรีสู่ขวัญ และการแสดงของชนเผ่า และนอกจากนี้ทางกลุ่มฯ ยังได้ร่วมกำหนดข้อปฏิบัติสำหรับนักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวในตำบลห้วยเขย่ง เพื่อให้เกิดกาอนุรักษ์ทรัพยากร และเคารพวัฒนธรรมอันดีงามของชุมชน และสร้างรายได้โดยกาสนับสนุนเศรษฐกิจของชุมชน โดยมีรายละเอียดดังนี้

ข้อปฏิบัติสำหรับนักท่องเที่ยว

1) ด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

- นักท่องเที่ยวต้องช่วยกันอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในชุมชน ไม่ทิ้งขยะในชุมชนหรือแหล่งท่องเที่ยวอื่นๆ

2. เคารพวัฒนธรรม ประเพณี ความเชื่อของชุมชน

- แต่งกายให้เหมาะสมกับสถานที่
- เคารพกฎ กติกาที่ชุมชนกำหนด เช่น ไม่ส่งเสียงดังเกินเวลา 22.00 น. ไม่เล่นการพนัน ไม่เสพสิ่งเสพติด ไม่ออกนอกชุมชนยามวิกาล
- เคารพและให้เกียรติเจ้าของบ้าน ให้ความเป็นกันเองกับชาวบ้านในชุมชน

3. สนับสนุนเศรษฐกิจของชุมชน

- อุดหนุนสินค้าพื้นบ้าน หรือผลิตภัณฑ์ของชุมชน ตามความเหมาะสม

รูปที่ 5.5 พิธีบายศรีสู่ขวัญ
ที่มา: จากการศึกษา

รูปที่ 5.6 การผูกข้อมือต้อนรับนักท่องเที่ยวโดยผู้อาวุโสในชุมชน
ที่มา: จากการศึกษา

รูปที่ 5.7 การแสดงรำกระทบบไม้อองของเขาวชนกะเหรี่ยง
ที่มา: จากการศึกษา

รูปที่ 5.8 การแสดงรำมอญของชาวมอญ
ที่มา: จากการศึกษา

รูปที่ 5.9 ผลิตภัณฑ์หมวกถักโครเช
ที่มา: จากการศึกษา

รูปที่ 5.10 ผลิตภัณฑ์อาหารแปรรูป
ที่มา: จากการศึกษา

รูปที่ 5.11 ผลิตภัณฑ์ผ้าทอจากลายกะเหรี่ยง
ที่มา: จากการศึกษา

รูปที่ 5.12 ผลิตภัณฑ์งานสานจากหญ้าแฝก
ที่มา: จากการศึกษา

รูปที่ 5.13 การเดินทางเข้าไปชมพุดองปลิง
ที่มา: จากการศึกษา

รูปที่ 5.14 การเดินเข้าชมพุดองราชินี
ที่มา: จากการศึกษา

รูปที่ 5.15 การเดินเข้าชมถ้ำ 28
ที่มา: จากการศึกษา

รูปที่ 5.16 ห้างคูช้าง
ที่มา: จากการศึกษา

รูปที่ 5.17 การล่องแพไม้ไผ่ห้วยป่าดอก
ที่มา: จากการศึกษา

(2) การจัดการด้านการเงินของกลุ่มท่องเที่ยวตำบลห้วยเขย่ง

ในส่วนของการจัดการด้านการเงิน ทางคณะกรรมการโครงการท่องเที่ยวโฮมสเตย์ของหมู่บ้านกลุ่มท่องเที่ยวตำบลห้วยเขย่ง มีการจัดสรรรายได้ที่เกิดขึ้นจากการให้บริการด้านที่พัก อาหาร และกิจกรรม โดยมีการบริหารจัดการแบบสหกรณ์ โดยขายหุ้นราคาหุ้นละ 10 บาท ซื้อได้ไม่เกินคนละ 1,000 หุ้น โดยเงินได้สุทธิ 100% จะถูกจัดแบ่งดังนี้

- ปันผล	50 %
- สวัสดิการคณะทำงาน	30 %
- กองทุนกลุ่ม	10 %
- สวัสดิการสาธารณะประโยชน์	10 %

มีการเปิดบัญชีธนาคารเงินฝากในส่วนของรายได้จากการการซื้อหุ้นของสมาชิก และกองทุนของกลุ่ม โดยใช้ชื่อคณะற்றுญิก 4 คน ได้แก่

- 1) นายชัยภัทร ประดิษฐ์ค่าย
- 2) นางชนภรณ์ เฟื้อชมณี
- 3) นางอาภาภรณ์ อ่อนจันทร์
- 4) นางสาวน้ำทิพย์ กัณทะวงศ์

ในการเปิดบัญชี โดยการเบิกจ่ายจะต้องมีการลงชื่อยินยอมอย่างน้อย 3 คน

การกำหนดราคาโฮมสเตย์และกิจกรรมการจะถูกกำหนดโดย มติที่ประชุมของคณะกรรมการ ฝ่ายต่างๆ และจัดทำออกมาเป็นกฎระเบียบของกลุ่ม ดังนี้

- ค่าที่พักโฮมสเตย์ 250 บาท/คน
- ที่พักริสอร์ทในพื้นที่ตำบลห้วยเขย่ง เริ่มต้น 700 – 1,500 บาท
- ค่าบริการนำชมสถานที่ท่องเที่ยว พุหนองปลิง, พุপুরาจีนี, ถ้ำ 28 = 1,200 บาท/10 คน (รถโฟวิล 1คัน และ มัคคุเทศก์ 1 คน)
- ค่าอาหารมื้อเช้า 50 บาท , กลางวัน 80 บาท , เย็น 120 บาท(อาหารพื้นบ้าน)
- ค่าอาหารว่าง 25 บาท/คน
- กิจกรรมนั่งห้อยคู้ข้าง 300 บาท/คน
- กิจกรรมล่องแก่งห้วยปากคอก 300 บาท/คน
- กิจกรรมชมและชิมผลไม้ตามฤดูกาลที่สวนผลไม้ในพื้นที่ 50 บาท/คน
- กิจกรรมชมและรับความรู้จากแปลงสาธิตไม้ดอกโครงการหลวง 500 บาท/ 20 คน

กิจกรรมกลางคืน การจัดเลี้ยงและการแสดงชนเผ่า

1. ค่าสถานที่ ศูนย์วัฒนธรรมชาวมอญ 2,000 บาท
2. อาคารเอนกประสงค์ 1,000 บาท
3. เครื่องเสียง 2,000 บาท
5. ค่ากิจกรรมต่างๆ ชุดเล็กต่ำกว่า 10 คน =1,000 บาท / ชุดใหญ่มากกว่า 10 คน = 1,500 บาท

ยกเว้น

การแสดงเตี๊ยน (เล่นดนตรีร้องเพลงกระเหรี่ยง 1 คน) ราคา 500 บาท

รำตง , รำกระทบไม้ มีนักแสดงต่ำสุด 15 คน จัดเป็นชุดใหญ่ ราคา 1,500 บาท

การบายศรีสู่ขวัญชุดเล็ก 1,500 บาท สำหรับนักท่องเที่ยวไม่เกิน 40 คน

การบายศรีสู่ขวัญชุดใหญ่ 3,000 บาท สำหรับนักท่องเที่ยวมากกว่า 40 คน

รำพม่า , รำมอญ ใช้เครื่องดนตรีจริงเล่น (นักดนตรี / นักแสดง / เครื่องดนตรี) 2,500 บาท

โดยในปัจจุบันมีการหักค่าใช้จ่ายจากกิจกรรมที่ให้บริการ ได้แก่ การบริการโฮมสเตย์ การบริการรถนำเที่ยวและไกด์ท้องถิ่น และการบริการล่องแพ โดยกิจกรรมอื่นๆยังไม่มีหักค่าใช้จ่ายเข้ากลุ่ม แต่ในอนาคตเพื่อให้เกิดความเท่าเทียมกัน คณะกรรมการมีแนวคิดที่จะหักค่าใช้จ่ายให้กับกลุ่มในทุกกิจกรรม แต่ต้องขึ้นอยู่กับมติที่ประชุมของคณะกรรมการฝ่ายต่างๆอีกครั้ง

ตาราง 5.2 รายได้ของกลุ่มท่องเที่ยวตำบลห้วยเขย่งในช่วงเดือนพฤษภาคม – ตุลาคม พ.ศ. 2552

เดือน	จำนวนนักท่องเที่ยว ไทย (คน)	รายได้ (บาท)
พฤษภาคม 2552	70	28,000
มิถุนายน 2552	-	-
กรกฎาคม 2552	8	8,060
สิงหาคม 2552	34	17,850
กันยายน 2552	-	-
ตุลาคม 2552	15	20,700
รวม	127	74,610

ข้อมูล : กลุ่มท่องเที่ยวตำบลห้วยเขย่ง 2553

(3) การจัดการด้านการตลาดและการประชาสัมพันธ์

การจัดการด้านการตลาดและการประชาสัมพันธ์ของกลุ่มท่องเที่ยวตำบลห้วยเขย่ง แบ่งออกเป็น 2 กิจกรรม โดยในส่วนของ การประชาสัมพันธ์ได้มีการจัดทำเอกสารแผ่นพับ และการจัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์ร่วมกับหน่วยงานต่างๆ และในส่วนของ การส่งเสริมการตลาดก็ได้มีการจัดทำโปรแกรมการท่องเที่ยวในแบบพักค้างโฮมสเตย์ 2 วัน 1 คืน และแบบไปกลับวันเดียว เพื่อเสนอต่อผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยว โดยมีรายละเอียดดังนี้

1) การประชาสัมพันธ์ การประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการท่องเที่ยวและ โฮมสเตย์ จะมีการจัดทำแผ่นพับและเอกสารแนะนำการท่องเที่ยวของชุมชน โดยส่วนหนึ่งทางชุมชนจัดทำขึ้นเอง และอีกส่วนหนึ่งจะได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานต่าง ๆ รวมไปถึงการจัดกิจกรรมแนะนำแหล่งท่องเที่ยวร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่นเมื่อวันที่ 21 – 22 พฤษภาคม พ.ศ. 2552 ได้มีการจัดกิจกรรมแนะนำแหล่งท่องเที่ยวชุมชนห้วยเขย่งแก่สื่อมวลชน โดยคณะทำงานพัฒนาการท่องเที่ยวฯ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีสื่อมวลชนเข้าร่วมกิจกรรม และทำการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่างๆ

2) การส่งเสริมการตลาด โดยการจัดทำรูปแบบการขายรายการนำเที่ยว โดยทางคณะกรรมการได้มีการติดต่อกับทางบริษัทนำเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี และไค้้นำเที่ยวอิสระ โดยรายการนำเที่ยวได้ถูกจัดทำขึ้นเป็น 2 รูปแบบได้แก่

1. แบบไป – กลับในวันเดียว
2. แบบ ค้างคืน โดยจำนวนวันขึ้นอยู่กับความต้องการของกลุ่มนักท่องเที่ยว

รูปที่ 5.18 แผ่นพับประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวในตำบลห้วยเขย่ง โดยองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยเขย่ง

ที่มา: จากการศึกษา

ตัวอย่างการจัดกิจกรรมแนะนำแหล่งท่องเที่ยวแก่สื่อมวลชน

วันที่ 21-22 พฤษภาคม 2552

ณ ตำบลห้วยเขย่ง อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี

วันที่ 21 พฤษภาคม 2552

- 08.00 -08.30น. คณะสื่อมวลชนพร้อมกันที่ สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง สำนักงานกรุงเทพ(ในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ บางเขน) เพื่อลงทะเบียนรับเอกสาร
- 08.30 -12.00 น. ออกเดินทางจากกรุงเทพไป ถึงสวนป่าทองผาภูมิ (อาหารว่างและเครื่องดื่มระหว่างเดินทาง)
- 12.00 - 13.00 น. รับประทานอาหารกลางวัน ณ ร้านอาหาร ออป.
- 13.00 – 13.30 น. เดินทางไปยังสำนักงานโครงการขยายผลโครงการหลวงห้วยเขย่ง
- 13.30- 14.30น. บรรยายเรื่องแหล่งท่องเที่ยวและการจัดการการท่องเที่ยวตำบลห้วยเขย่ง โดย
- นายอำเภอทองผาภูมิ
 - ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง
 - นายกองค้การบริหารส่วนตำบลห้วยเขย่ง
 - หัวหน้าสำนักงานการท่องเที่ยวกาญจนบุรี
 - หัวหน้าหน่วยอุทยานแห่งชาติทองผาภูมิ
 - กำนันตำบลห้วยเขย่ง
- 14.30 – 17.00 น. เยี่ยมชมโฮมสเตย์และรีสอร์ทตัวอย่างในชุมชนห้วยเขย่ง แล้วร่วมกิจกรรมล่องแพชมความงามลำน้ำห้วยปากคอก (รับประทานอาหารว่างและเครื่องดื่มระหว่างทาง)
- 17.00-17.30น. เข้าที่พัก ภูไอยริรีสอร์ท, เฟื่องฟ้ารีสอร์ท, บ้านไร่วิมานดิน และ โฮมสเตย์ตามที่ได้จัดไว้รับรอง
- 17.30 -18.00น. เดินทางไปอุทยานแห่งชาติเขาแหลม (หน่วยวังปะโท) ร่วมงานเลี้ยงรับรอง สื่อมวลชน
- 18.00-20.00น. ผู้ว่าราชการจังหวัดกาญจนบุรีประธานคณะกรรมการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศตำบลห้วยเขย่ง กล่าวต้อนรับและกล่าวเปิดงานเลี้ยงรับรอง

- สาธิตพิธีบายศรีสู่ขวัญ ของชาวห้วยเขย่ง
- รับประทานอาหารเย็นอิมมอร้อยกับอาหารพื้นบ้านของชุมชน
- ห้วยเขย่ง
- สาธิตการแสดงการเล่นเตี๊ยะหน้าและขับร้องเพลง รำกระทบไม้ และรำตง ของชนเผ่ากะเหรี่ยง
- สาธิตการแสดงฟ้อนรำอันงดงามของชาวมอญ

20.30 น.

เข้าที่พัก

วันที่ 22 พฤษภาคม 2552

06.00 -07.00 น.

ตื่นนอน สัมผัสบรรยากาศยามเช้ารับความสดชื่นและรับประทานอาหาร
เช้า ณ ที่พักแต่ละแห่ง แล้วเดินทางไปวัดท่ามะเดื่อ

07.30 – 08.00 น.

ร่วมกิจกรรมทำบุญตักบาตรข้าวสารอาหารแห้ง และรับพรจากพระสงฆ์
เพื่อความเป็นสิริมงคล

08.00 -09.30 น.

เดินชมเส้นทางศึกษาธรรมชาติพุดหนองปลิง และพุดปูลาจีนี (หากท่านโชค
ดีจะได้เห็นปูลาจีนี ซึ่งจะออกมาปรากฏตัวในฤดูฝนเท่านั้น) นำชมและ
บรรยายโดยไกด์ท้องถิ่นที่ได้รับการอบรมจากโครงการ BRT ของ ปตท.

09.30 – 11.00 น.

เดินทางไป ชมความงามของถ้ำ 28 ชมหินงอก หินย้อย และแท่นแก้วอัน
งดงาม ชมค้างคาวกิตติ ค้างคาวที่เล็กที่สุดในโลก (รับประทานอาหารว่าง
ระหว่างทาง) บรรยายโดยไกด์ท้องถิ่น

11.00 – 12.00 น.

เยี่ยมชมกลุ่มผู้ปลูกผักปลอดภัยโครงการขยายผลโครงการหลวงห้วยเขย่ง
บรรยายโดย นายจำลอง มณีรัตน์

12.00 -13.00 น.

เยี่ยมชมร้านค้าชุมชน กลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์หญาแฝก และกลุ่มหัตถกรรม
และรับประทานอาหารกลางวัน

13.00 น.

อภิปรายผลการประชุมและสรุปกิจกรรมแล้วเดินทางกลับโดยสวัสดิภาพ

รูปที่ 5.19 กิจกรรมแนะนำแหล่งท่องเที่ยวในชุมชนห้วยเขย่งแก่อีสานเมื่อวันที่ 21 – 22 พฤษภาคม 2552 โดยคณะกรรมการพัฒนาการท่องเที่ยวตำบลห้วยเขย่ง
ที่มา: จากการศึกษา

รูปที่ 5.20 กิจกรรมแนะนำแหล่งท่องเที่ยวในชุมชนห้วยเขย่งแก่อีสานเมื่อวันที่ 21 – 22 พฤษภาคม 2552 โดยคณะกรรมการพัฒนาการท่องเที่ยวตำบลห้วยเขย่ง (2)
ที่มา: จากการศึกษา

รูปที่ 5.21 กิจกรรม คาราวาน แรลลี่ “สวัสดีห้วยเขย่ง” โดย การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย
สำนักงานกาญจนบุรี วันที่ 18 – 19 กรกฎาคม 2552 (1)

ที่มา: จากการศึกษา

รูปที่ 5.22 กิจกรรม คาราวาน แรลลี่ “สวัสดีห้วยเขย่ง” โดย การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย
สำนักงานกาญจนบุรี วันที่ 18 – 19 กรกฎาคม 2552 (2)

ที่มา: จากการศึกษา

รูปที่ 5.23 บทความเรื่องการท่องเที่ยวในชุมชนห้วยเขย่ง (1)
ที่มา: จากการศึกษา

รูปที่ 5.24 บทความเรื่องการท่องเที่ยวในชุมชนห้วยเขย่ง (2)
ที่มา: จากการศึกษา

5.2 การบริหารจัดการกลุ่มโฮมสเตย์ตำบลห้วยเขย่ง

5.2.1 โครงสร้างกลุ่มโฮมสเตย์ตำบลห้วยเขย่ง

กลุ่มโฮมสเตย์ตำบลห้วยเขย่งเป็นการรวมกลุ่มของสมาชิกที่มีความสนใจในการให้บริการด้านที่พักโฮมสเตย์ ซึ่งกลุ่มโฮมสเตย์ตำบลห้วยเขย่งจะเป็นกลุ่มย่อยที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของกลุ่มท่องเที่ยวตำบลห้วยเขย่ง มีการจัดตั้งคณะทำงานด้านการพัฒนาและให้บริการโฮมสเตย์ เพื่อติดตามให้คำแนะนำแก่สมาชิกโฮมสเตย์ ในการให้บริการแก่สมาชิก และเตรียมความพร้อมสมาชิกโฮมสเตย์เพื่อขอรับการประเมินมาตรฐานโฮมสเตย์ไทย ตามมาตรฐานของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา โดยจุดเด่นของโฮมสเตย์ตำบลห้วยเขย่ง จะมีจุดเด่นที่มีความแตกต่างจากโฮมสเตย์อื่นๆ คือลักษณะบ้านแต่ละหลังจะมีการให้บริการทั้งในส่วนที่เป็นห้องส่วนตัว และในส่วนพักร่วมกับเจ้าของบ้านทำให้นักท่องเที่ยวสามารถเลือกที่จะพักได้ และเนื่องจากโฮมสเตย์ตำบลห้วยเขย่งทั้งหมด 6 หลังกระจายตัวอยู่ตามหมู่บ้านทั้ง 8 หมู่บ้านของตำบลห้วยเขย่ง ทำให้ผู้เข้าพักโฮมสเตย์แต่ละหลังจะได้สัมผัสวัฒนธรรมและวิถีชีวิตชนเผ่าต่างๆที่แตกต่างกันไป เช่น โฮมสเตย์ของนายหยุดย หงควรร ตั้งอยู่ที่บ้านห้วยปากคอกเป็นชุมชนชาวกะเหรี่ยง โฮมสเตย์นางสมศรี ดวงจันทร์ ตั้งอยู่ที่บ้านท่ามะเดื่อเป็นชุมชนคนพื้นเมือง และโฮมสเตย์นางสาวกนกดาว มีทา ตั้งอยู่ที่บ้านห้วยเขย่งเป็นชุมชนชาวไทยเชื้อสายมอญ เป็นต้น

คณะทำงานด้านการพัฒนาและให้บริการโฮมสเตย์

1. นางขวัญหล้า กัณทะวงศ์	ผู้ใหญ่บ้านหมู่ 6 บ้านไร่	ประธานคณะทำงาน
2. นางรังสียา ประดิษฐ์คำย	สมาชิก อบต.หมู่ 7 บ้านห้วยปากคอก	คณะทำงาน
3. นางธนภรณ์ เพ็ชรรมณี	สมาชิก อบต.หมู่ 3 บ้านห้วยเขย่ง	คณะทำงาน
4. นางอาภาภรณ์ อ่อนจันทร์	ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านหมู่ 8 บ้านรวมใจ	คณะทำงาน
5. นางแดง ดวงจันทร์		คณะทำงาน
6. น.ส.นิตา สุริยะ		คณะทำงานและเลขานุการ

โดยมีหน้าที่ดังนี้

1. กำกับดูแล และวางแผนการบริหารจัดการบ้านพักโฮมสเตย์ ของกลุ่ม บริการ โฮมสเตย์ ตำบลห้วยเขย่งอย่างมีประสิทธิภาพ
2. จัดตั้งกฎระเบียบ ด้านการจัดการบ้านพักโฮมสเตย์ของ กลุ่มบริการ โฮมสเตย์ตำบลห้วยเขย่ง

ในการพัฒนากลุ่มโฮมสเตย์ตำบลห้วยเขย่ง ทางสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง ได้เข้ามาให้ส่งเสริมและให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดการบ้านพักรูปแบบโฮมสเตย์ ให้กับทางกลุ่ม โดยมีการจัดตั้งคณะกรรมการเพื่อบริหารจัดการกลุ่มโดยมีสมาชิกเริ่มแรก 19 ราย และเนื่องจากทางกลุ่มมีความ

ประสงค์ที่จะขอรับการตรวจประเมินมาตรฐานโฮมสเตย์ไทย ของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ซึ่งในข้อกำหนดการขอขึ้นประเมินมาตรฐานฯระบุว่ากลุ่มฯจะต้องมีการบริหารจัดการกลุ่มที่ชัดเจน เป็นระบบ ดังนั้นทางกลุ่มจึง ปรับโครงสร้างการบริหารจัดการจากเดิมไม่มีรูปแบบการบริหารงานที่ชัดเจนมาเป็นการบริหารงาน โดยมี ประธาน และรองประธาน เป็นคณะกรรมการบริหาร และมี คณะกรรมการรวม 7 ฝ่าย โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ประธาน
2. รองประธาน
3. กรรมการฝ่ายการตลาด
4. กรรมการฝ่ายบ้านพัก
5. กรรมการฝ่ายเหรียญกษาปณ์
6. กรรมการฝ่ายทะเบียน
7. กรรมการฝ่ายเลขานุการ
8. กรรมการฝ่ายประชาสัมพันธ์/ประสานงาน
9. กรรมการฝ่ายกิจกรรม
10. สมาชิกโฮมสเตย์

5.2.2 การจัดการกลุ่มโฮมสเตย์

ในการจัดการกลุ่มโฮมสเตย์จะมีบ้านโฮมสเตย์ให้บริการแก่นักท่องเที่ยวทั้งหมดรวม 6 หลัง ผ่านการประเมินมาตรฐานโฮมสเตย์ไทย จากสำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาประจำปี 2554 – 2556 จำนวน 5 หลัง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการนำร่องในการพัฒนามาตรฐานการให้บริการโฮมสเตย์แก่สมาชิกรายอื่นๆ และขยายจำนวนสมาชิกในการให้บริการในอนาคต โดยสมาชิกจะมีการกำหนดอัตราค่าบริการในการเข้าพักโฮมสเตย์ และกฎระเบียบการเข้าพัก และ มาตรฐานของบ้านพักโฮมสเตย์โดยมีรายละเอียดดังนี้

อัตราค่าที่พักค่าที่พักโฮมสเตย์ 220 บาท/คน/คืน พร้อมอาหารเช้า และกาแฟ โดยเจ้าของบ้านจะได้รับค่าใช้จ่าย 170 บาท และแบ่งเข้ากลุ่ม 50 บาท โดยการรับนักท่องเที่ยวจะมีการจัดลำดับของบ้านแต่ละหลังหากถึงขีดรับนักท่องเที่ยวแล้วเจ้าของบ้านไม่มีความพร้อมก็จะให้สิทธิบ้านลำดับต่อไปในการรับนักท่องเที่ยวซึ่งสมาชิกกลุ่มจะมีการพูดคุยหารือในการรับนักท่องเที่ยว อยู่เสมอจึงทำให้ไม่มีการเข้าใจผิด ในด้านการจัดคิวแต่อย่างใด

การจัดการโฮมสเตย์โดยคณะกรรมการ แบ่งเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนแรก การจัดการบ้านพัก และอาหารในการรองรับนักท่องเที่ยว ส่วนที่สอง คือ การจัดการด้านกิจกรรมการท่องเที่ยวของ ตำบลห้วยเขย่ง โดยมีรายละเอียดดังนี้

1) ด้านที่พักและอาหารในการรองรับนักท่องเที่ยว ประกอบด้วย การรับจองบ้านพักโฮมสเตย์ การจัดระบบหมุนเวียนนักท่องเที่ยว และการรับจองอาหารของนักท่องเที่ยวที่เป็นหมู่คณะ ซึ่งบ้านพักสำหรับรองรับนักท่องเที่ยวในการเดินทางมาท่องเที่ยวโฮมสเตย์ของกลุ่มท่องเที่ยวตำบลห้วยเขย่งมีบ้านรองรับนักท่องเที่ยวทั้งหมด 6 หลัง ผ่านมาตรฐานโฮมสเตย์ไทย 5 หลัง โดยบ้านพักที่เข้าร่วมโครงการโฮมสเตย์ของกลุ่มท่องเที่ยวตำบลห้วยเขย่งนั้นต้องมีความพร้อมในด้านความสะดวกสบายของบ้าน ความปลอดภัยของที่พัก ความปลอดภัยและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยว ทั้งนี้ในแต่ละด้านคณะกรรมการดำเนินการพัฒนาและให้บริการโฮมสเตย์ และคณะกรรมการฯ ได้กำหนดแนวปฏิบัติ แต่ไม่ถึงกับเป็นข้อปฏิบัติ (code of conduct) ดังนี้

ด้านความสะดวกสบายของบ้าน มีวัตถุประสงค์เพื่อให้เกิดความสะดวกและเป็นระเบียบเรียบร้อย สร้างสุขอนามัยที่ดีแก่นักท่องเที่ยว และเจ้าของบ้าน มีรายละเอียดดังนี้

- บ้านพักควรมีอากาศที่สามารถถ่ายเทได้สะดวก แสงสว่างสามารถส่องเข้ามาถึง ปราศจากความชื้น ไม่มีกลิ่นอับ มีหลังคาที่สามารถกันน้ำได้ดี ภายในห้องพักต้องได้รับการทำความสะอาดเป็นประจำ

- ต้องมีการเปลี่ยนผ้าปูที่นอน และอุปกรณ์ส่วนตัวสำหรับผู้มาเยือนทุกครั้งหรือมีผู้มาเยือนใหม่เข้ามาพัก

- ต้องหมั่นกำจัดแมลงที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพอยู่เสมอ

- เนื่องจากห้องน้ำจะเป็นห้องที่ผู้มาเยือนจะมาร่วมใช้ด้วย จะต้องมีการทำความสะอาดเป็นประจำ

- การจัดวางสิ่งของต่างๆภายในบ้าน ห้องนอน ห้องน้ำ และครัว ต้องมองดูสวยงามเป็นระเบียบ สะดวกในการใช้สอย

- ต้องหมั่นดูแลสภาพแวดล้อมของบ้านพักให้สวยงามอยู่เสมอ

ด้านความปลอดภัยของที่พัก มีวัตถุประสงค์ เพื่อให้เกิดความคุ้นเคยเป็นกันเองระหว่างเจ้าบ้าน และผู้มาพัก และสร้างความมั่นใจ และปลอดภัยในการพัก มีรายละเอียดดังนี้

- สมาชิกในบ้านต้องสร้างความคุ้นเคยกับผู้มาเยือน เสมือนญาติสนิท และมีความรู้เรื่องสถานที่ในบ้านและชุมชนเป็นอย่างดี

- สมาชิกในบ้านต้องหมั่นตรวจตรา ดูแลความเป็นระเบียบเรียบร้อยภายในบ้านว่ามีความปลอดภัยหรือไม่

- กฎเกณฑ์สำคัญต้องได้รับการเก็บรักษาและดูแลเป็นอย่างดี
- ทรัพย์สิน เงินสดต่าง ๆ ต้องเก็บไว้ในที่ที่ปลอดภัย
- สมาชิกทุกคนต้องคำนึงถึงเรื่องความสำคัญของความปลอดภัยตลอดเวลา

ด้านความปลอดภัยทรัพย์สินของนักท่องเที่ยว มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ เกิดความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยว ทั้งในชีวิต และทรัพย์สิน ชุมชนควรมีการจัดมาตรการรักษาความปลอดภัย ซึ่งเจ้าของบ้านจึงต้องมีหน้าที่ในการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของผู้มาเยือน มีรายละเอียดดังนี้

- ต้องมีการดูแลและซ่อมแซมสิ่งต่าง ๆ อยู่ตลอดเวลา อาทิ ประตู หน้าต่าง
- ถ้าเห็นนักท่องเที่ยวไม่เก็บทรัพย์สินไว้ในที่ที่ปลอดภัย ต้องเข้าไปเตือน
- ถ้านักท่องเที่ยวลืมทรัพย์สินไว้ในบ้านพักหรือที่อื่น ๆ ภายหลังการเดินทางกลับ

เจ้าของบ้านควรเก็บไว้ใน ที่ที่ปลอดภัยและพยายามติดต่อเจ้าของเพื่อมารับคืน

ซึ่งบ้านพักโฮมสเตย์แต่ละหลังที่ให้บริการแก่นักท่องเที่ยว จะต้องยึดถือแนวปฏิบัติทั้งสามนี้ เพื่อสร้างมาตรฐานในการให้บริการของสมาชิกให้อยู่ในระดับการให้บริการเดียวกัน และสร้างความพึงพอใจแก่นักท่องเที่ยวมากที่สุด

รูปที่ 5.25 โฮมสเตย์ชุมชนห้วยเขย่ง (1)

ที่มา: จากการศึกษา

รูปที่ 5.26 โฮมสเตย์ชุมชนห้วยเขย่ง (2)
ที่มา: จากการศึกษา

รูปที่ 5.27 โฮมสเตย์ชุมชนห้วยเขย่ง (3)
ที่มา: จากการศึกษา

รูปที่ 5.28 โสมสเทย์ชุมชนห้วยเขย่ง (4)

ที่มา: จากการศึกษา

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved